

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ VUONNA 2024

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa selonteon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Selonteon laatimista ohjaa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antama yleisohje (2020). Selonteon on tarkoitus antaa kuva siitä, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää tulevalla taloussuunnittelukaudella.

Toimintakertomukseen selonteko valmistellaan lauta- ja johtokuntien alaisen toimialajohdon antamien tietojen perusteella. Toimialan selonteon laatimiseen on annettu ohjeet alla.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Selonteossa esitetään **toimialan johdon käsitys sisäisen valvonnan tilasta, puutteista ja kehitystarpeista vuonna 2024.**

Sisäinen valvonta koostuu **organisaation**

- Johtamistavasta ja organisaatiokulttuurista
- Riskien arvioinnista
- Valvontatoimista ja varmistavista kontroleista
- Informaation kulusta ja viestinnästä
- Seuranta- ja kehittämistoimenpiteistä

Intrasta löytyy ohjeita **sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearviointiin**. Intran sisältöä suositellaan käytettävän apuna selonteon laatimisessa. Intra sisältää mm. listan kysymyksistä, joilla eri osa-alueiden toimivuutta voi testata. Linkki intraan (Toimialat > organisaatio > sisäinen valvonta): <https://porvoo.sharepoint.com/sites/intra-fi-organisaatio/sitepages/sisainen-valvonta-riskienhallinta.aspx>

Selonteossa tulee lisäksi kuvata toteutetut toimenpiteet henkilökunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistamiseksi, raportointimenettelyt väärinkäytötapauksissa sekä toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi.

Toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko vuodesta 2024

1. Sisäisen valvonnan järjestäminen

1.1. Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

- hallintosääntö on ajantasainen
- tehtävänkuvat ajantasaiset
- yhteiset toimintatavat: ohjeet ja mallit
 - o hankintaohjeet jalkautettu
 - o rekrytointi (kuntarekryn käyttö, ansiovertailu, vhpäättöksen kirjaaminen)
 - o oppilaiden poissaolot
 - o henkilöstöryhmien omat ohjeet
- yhteistyö toimialojen ja tukipalvelutuottajien kesken aktiivista ja yhteiset rakenteet sovittu
- viestintä aktiivista ja monitasoista

1.2. Riskien arviointi ja riskienhallinta

- Strategisten ja operatiivisten tavoitteiden määrittelyyn toivotaan selkeyttä. Strategian jalkauttaminen konkreettisiksi tavoitteiksi vietyä vaatii vielä parantamista.
- hankintaohjeistusta selkeytetty sekä kaupunkitasoisesti että toimialalla
- Johtamisen tueksi kaivataan tukea, ohjeistusta (esim. johtamisen eettiset periaatteet) ja laajaa kaupunkitasoista käsittelyä
- kaikilla yksiköillä on päivitetty pelastussuunnitelmat
- toimialan valmiussuunnitelmatyö on aktiivista

1.3. Valvontatoimenpiteet (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimushallinta)

- hankintaohjeiden noudattaminen
- Laskujen asiatarkastajat ja hyväksyjät kunnossa
- ClouDia-sopimushallintajärjestelmä käytössä
- Projektikoordinointi selkeää (valtionosuudet, avustukset, päätökset, loppuraportointi)
- Investointien suunnittelussa olemme aktiivisesti mukana
- tietoturvakoulutukset
- luuppi – tarkistetaan kaikki ohjelmistokokonaisuudet ennen käyttöönottoa
- lisenssejä tarkistettu, laitelistaukset kunnossa (yhteistyö HPK)
- perehdytystyökalu otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana kaikissa yksiköissä

1.4. Informaatio ja viestintä

- Tiedolla johtamisen kokonaisuutta kehitetty vuonna 2024
- Noudatetaan päätöksenteon osalta kaupungin ohjeistusta
- Viestintäohjeet käytössä, tuki keskitetystä viestinnästä ohutta
- Toimialalla viestitään useilla eri tavoilla henkilöstölle:
 - toimialan uutiskirje
 - toimialan lähijohtajien yhteistapaamiset kuukausittain (tiedottaminen, linjaukset)
 - johtoryhmätyöskentely määritelty: toimiala, palvelualueet, yksiköt
 - yksiköiden henkilöstökokoukset
 - johtoryhmän muistiot julkaistaan

1.5. Seuranta ja kehittäminen (mm. arviointi, kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuus)

- Laatu järjestelmät osana toimialan jatkuvaa kehittämistä (valssi, arviointiraportit)
- Tiedolla johtamisen kokonaisuus merkittävästi parantunut
- palveluverkkotarkastelu tehty – laaja kokonaisvaltainen ymmärrys palvelukokonaisuudesta ja tulevaisuuden tilasta
- Talouden seuranta merkittävää kaikilla organisaation tasoilla, tulee vielä yhtenäistää
 - o talouden vuosikello osana johtamistyötä
 - o koulutuksiin osallistuminen merkittävää
 - o ymmärrys talousarviovuoden etenemisestä

2. Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan niiden merkitystä ja todennäköisyyttä sekä määritellään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riskienhallinnan järjestämistä arvioidaan toimialan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- Ovatko kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamat periaatteet ja ohjeet riittävät ja noudatetaanko niitä
- toteutuuko toimialalla kokonaisvaltainen riskienhallintaprosessi
- onko toimialan riskienhallinnan vastuuttaminen ja asiantuntemus riittävää
- ovatko riskikartoitukset ajan tasalla ja riittävän kattavat

Intran ohjeiden yhdenmukaistaminen ja päivittäminen sekä jalkauttaminen ja tiedon ylläpitäminen on merkittävä johtamisen tuki.

Organisaatiotasoinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden yhtenäistäminen olisi tärkeää, samoin yhteisten johtamisperiaatteiden kirjaaminen työmme tueksi.